

Záznam z LXII. Akademického fóra
<http://jcmf.cz/osov>

Smysluplná novela vyžaduje efektivní logistiku

**Veřejný, volně přístupný seminář se konal ve čtvrtek 14. května 2015, 14:00–17:00,
v posluchárně v sídle Jednoty českých matematiků a fyziků, Praha 1, Žitná 25.**

Přílohy:

Z-0 Průvodní dopis k Záznamu z AF-LXII.

Z-1 Záznam z AF-LXII.

Z-2 Účastníci AF-LXII.

Z-3 V. Šlapeta: K novele zákona.

Z-4 M. Navara: Ad: Zásady financování vysokých škol.

Z-5 Dva dopisy k Projektu Krumlovia.

Z-6 Selhání státní správy při jmenování profesorů.

J. Seidl: Řízení ke jmenování profesorem v rezortu obrany.

L. Pátý: Proč jmenování profesorů hlavou státu.

T. Zima: Dodržovat zákony. [*Převzato z rozhovoru v rozhlase.*]

V. Roskovec: Reakce České konference rektorů.

J. Zlatuška: Z pasáží rozsudku Nejvyššího správního soudu.

Z-7 M. Malý: Čtyři poznámky k diskusi na LXII. Akademickém fóru.

Z-8 F Křepelka: Česká akademická samospráva na scestí. 62 s. [*K programu červnového AF-LXIII.*]

1. Uvítání. Poznámky k programu. Informace.

1.1. Po zahájení ve 14:15 a uvítání účastníků (**Z-2**) poukázal M. Černohorský

- (1) na selhávání státní správy při řízení ke jmenování profesorů, plynoucí buď z neznalosti zákona, nebo z jeho vědomého nedodržování.
- (2) na Vládou schválený návrh novely zákona o vysokých školách, jehož projednávání zřejmě znovu prokáže malou efektivitu postupů Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, když se za dlouhá léta stále ještě nenašlo vedení MŠMT, které by uplatnilo přednosti pluralistické logistiky vysokoškolské legislativy.

Ad (1):

Potíže s řízením ke jmenování profesorů jdou k tíži vedoucích představitelů institucí na procesu zúčastněných, tj. vysokých škol, vlády, resp. MŠMT, a úřadu prezidenta. Ministerstvu přísluší péče o to, aby materiály předložené vysokou školou a postupované vládě (premiérovi) a Kanceláři prezidenta republiky (prezidentovi) splňovaly zákonné náležitosti. Prezident má dostat materiály s dekretem podepsaným premiérem nebo pověřeným členem vlády, aniž je jeho povinností už jen jmenovací dekret spolupodepsat. Má nejen právo, ale povinnost nepodepsat v případě, že zjistí, že při řízení nebyl dodržen zákon. V takovém případě vrací materiál vládě, resp. MŠMT s písemným důkazem nedodržení zákona. Shledá-li ministerstvo důkaz porušení zákona validní, řízení končí jako nulitní. V opačném případě dojde k jednání ministerstva s Kanceláři prezidenta republiky nebo přímo s prezidentem a v případě jeho neúspěšnosti předává nespokojená strana, popřípadě obě strany ve vzájemné shodě záležitost k rozhodnutí soudu. Ze zveřejněných zpráv není patrné, že by Kancelář prezidenta republiky předložila důkaz o porušení zákona. Schůzka prezidenta s ministrem a s rektory stanovená na 28. května 2015 má za takové situace problematický smysl. Řádnému vedení věci by neodpovídalo ani to, kdyby písemný důkaz porušení zákona byl na ní předložen. S možností korektivního přezkoumání správnosti důkazu

v průběhu jen samotné schůzky lze počítat jen ve zcela výjimečném případě. Pro odbornou veřejnost je ohlášený postup dokladem selhávání státní zprávy, reprezentované v daném případě vysokými ústavními činiteli, kterým při tom asistují další významní činitelé, u nichž by nemělo být pochyb, že se dovedou v příslušných zákonech orientovat a jsou schopni a ochotni je nejen dodržovat, ale jejich dodržování ze strany jiných jakkoli vysoce postavených orgánů nekompromisně vyžadovat. V tomto smyslu je na Ministerstvu, aby požadovalo od prezidenta důkaz porušení zákona, a na příslušné vysoké škole, aby v případě potřeby vyžadovala od Ministerstva plnění jeho povinnosti, neděje-li se tak.

Schůzka 28. května 2015 by měla velmi dobrý smysl, kdyby se na ní jednalo o důkazech o porušení zákona předem předložených a prostudovaných, a samozřejmě za předpokladu, že její účastníci jsou schopni orientovat se v příslušných zákonech a ochotni dodržovat ústavní pořádek a sliby. Leges ab omnibus servandae sunt.

Ad (2):

Zákon o vysokých školách ve znění nyní platném vyžaduje novelu. Mezi podněty, aby se vzhledem k jejímu velmi omezenému obsahu přistoupilo po jejím uskutečnění neprodleně k další, výrazně důsažnější novelizaci, patří ze Seminární korespondence položky 1.2.1 (V. Šlapeta, L. Pátý) a 1.2.2 (M. Navara). V obou případech (akademická samospráva, financování vysokých škol) by pluralistická logistika přinesla zcela nepochybně lepší řešení, než je to stávající.

1.2. Ze seminární korespondence.

1.2.1. Prof. Ing. arch. **Vladimír Šlapeta**, DrSc., vedoucí Ústavu teorie Fakulty architektury VUT v Brně, se ve svém dopise (**Z-3**) vyjadřuje kriticky k novele, protože se nevyrovnává s problémem volby rektorů a děkanů, resp. se složením Akademických senátů.

V diskusi vyslovil s kritikou souhlas prof. RNDr. L. Pátý, CSc., exnáměstek ministra školství, mládeže a tělovýchovy. K vyjádření souhlasu s obsahem přečteného dopisu prof. Šlapety připojil kritickou poznámku do vlastních řad na adresu profesorů (**Z-3**).

1.2.2. Prof. Ing. **Mirko Navara**, DrSc., Fakulta elektrotechnická ČVUT v Praze: Ad Zásady financování vysokých škol. (**Z-4**).

Sdělení prof. Navary (**Z-4**) se týká jeho stručného příspěvku na AF-LIX 12.2.2015:

“Konvergence k nulové dotaci vysoké školy.

Financování vysokých škol se dnes v zásadě řídí dvěma pravidly:

1. Při meziročním snížení počtu studentů se úměrně snižuje poskytnutá dotace.
2. Při zachování nebo zvýšení počtu studentů se dotace ponechává v původní výši.

Tento matematický model má jednoduché řešení:

Při jeho dlouhodobém uplatňování s pravděpodobností 1 klesne výše dotace na nulu a na té zůstane.

Je smutné, že se MŠMT chová, jako by to nevědělo.““

Reakce z MŠMT (**Z-4**) má dvě stránky. Je sympatické, že k reakci MŠMT vůbec došlo, v chování MŠMT v obdobných situacích to není samozřejmost. Povaha reakce je však zároveň dokladem nezájmu MŠMT dojít uplatněním pluralitní logistiky k vhodnějším postupům při financování vysokých škol.

1.2.3. Dva dopisy k Projektu Krumlovia (**Z-5**).

Diskuse na dubnovém Akademickém fóru, věnovaném projektu Krumlovia, poukázala na závažnost absence odborníků kvalifikovaných v oblasti jeho klíčového prvku, jímž je výstavba mezinárodní transdisciplinární univerzity Krumlovia, tedy instituce terciárního vzdělávání. Ani vedení města, ani Pracovní skupina Krumlovia dosud jako by nepostrádaly odborná dobrozdání o logistice a finančně tak náročném projektu a při pracích započatých už před dvěma lety spoléhají jen na své vlastní kapacity, resp. jen na protagonistu týmu, leda že by se Pracovní skupina Krumlovia považovala i v záležitostech zamýšlené univerzity za potřebně kompetentní. Díky kvalifikovanému přístupu Ing. Mareše a jím avizované aktivitě stran kontaktu s odborníky (**Z-5**) může dojít k příznivému obratu. Zůstává však

překvapením, že samo Zastupitelstvo města Český Krumlov požadavek odborných posudků nevzneslo hned na samotném počátku prací na projektu a ani v jejich dosavadním průběhu.

1.3. Jubilejní rok Ernsta Macha 2016.

Termíny:

Brněnské dny Ernsta Macha 2016 (1) **Konference 18.-20. února 2016** (Čt, Pá, So).

První cirkulář se připravuje na září 2015.

(2) Zájezd účastníků vídeňské konference do Brna s návštěvou Chrlic 19. června 2016 (Ne).

Mezinárodní konference ve Vídni

ERNST MACH ZENTENARIUM:

Ernst Mach (1838–1916) – Leben, Werk, Wirkung

Internationale Konferenz anlässlich 25 Jahre Institut Wiener Kreis.

První cirkulář se připravuje na červen 2015.

2. Diskuse.

2.1. Diskuse ke jmenování profesorů.

Z obsáhlé diskuse ke jmenování profesorů jsou uvedeny příspěvky (**Z-6**), které byly předány nebo zaslány písemně.

2.2. Obecná diskuse.

Sdělení a výměna názorů se týkala různých témat. Shrnutí svých diskusních příspěvků zaslal exděkan Fakulty strojní Technické univerzity v Liberci M. Malý (**Z-7**).

2. Výhled na LXIII. Akademické fórum (Z-8).

LXIII. Akademické fórum s tématem „Akademická samospráva“ se koná ve čtvrtek 11.6.2015.

Referovat budou

Doc. JUDr. **Filip Křepelka**, CSc., vedoucí Katedry Mezinárodního a evropského práva Právnické fakulty Masarykovy univerzity: **Akademická samospráva na scesti**.

JUDr. Ing. **Josef Staša**, CSc., Katedra správního práva a správní vědy Právnické fakulty Univerzity Karlovy; člen Předsednictva Akademického senátu UK, místopředseda AS PrF UK, člen Komise pro koncepci studia PrF UK: **Veřejné vysoké školy – autonomie, nebo samospráva?**

Už k tomuto Záznamu je připojena přípravná verze elektronické knihy doc. Křepelky „Česká akademická samospráva na scesti“ (**Z-8**). Jde o rozsáhlý text o 62 stranách, jehož zaslání na více než 900 adres ve zvoleném časovém předstihu může přijít některým adresátům jistě vhod.

Křepelkovu knihu uzavírá sdělení, že

““ [...] *ruka viditelná po zápěstí* píše na stěnu české akademické samosprávě vzkaz. Klasici se však již nečtou, takže nejen studenti, nýbrž už ani mnozí pedagogové nevědí, co znamená *mené, mené, tekel ú-parsin*. ””

Převážná většina adresátů však i bez znalosti hebrejštiny, resp. části 5 starozákonní knihy Daniel vnímá smysl sdělení – narůstá pravděpodobnost vážných důsledků destrukce akademické samosprávy jako nosného pilíře našeho vysokého školství.

Do jaké míry mohou být představy o takto nepříznivém vývoji oprávněné, mohou napovídat i diskuse podobné těm, k jakým dochází na seminářích Akademického fóra. Tento Záznam a zejména jeho přílohy jsou zdrojem pro poznání leckteré skutečnosti a jsou namnoze srozumitelnou náповědou, jak přispět ke zlepšení procesů v našem vysokém školství tam, kde je toho třeba. Je v tradicích Jednoty českých matematiků a fyziků nestát přitom stranou.

LXII. Akademické fórum skončilo v 17:10.

21.5.2015

Prof. RNDr. Martin Černožorský, CSc.,

předseda Odborné skupiny Organizace výzkumu ČFS JČMF